



DATUM
2023-06-28
ERT DATUM
2023-10-27

DIARIENR
2023/108
ER BETECKNING
U2023/02013

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Samhället mot skolattacker, SOU 2023:28

Statskontoret avgränsar sitt yttrande till två förslag och två bedömningar som gäller insatser vid hot eller oro för skolattacker och framtagande av metodstöd. Vi tillstyrker och delar Skolsäkerhetsutredningens förslag och bedömningar i delbetänkandet på följande punkter:

- Etablerade samverkansformer på lokal nivå kan vara lämpliga för hantering av oro för skolattacker. Åtgärder för att detaljreglera en samverkansstruktur bör inte vidtas i syfte att enbart hantera skolattacker.
- Centret för våldsbejakande extremism (CVE) ska utgöra en central stödfunktion med uppdrag att bidra med kunskapsstöd i individärenden till kommuner, myndigheter och andra aktörer som i sin verksamhet hanterar oro för att en eller flera individer ska genomföra en skolattack.
- CVE ska få i uppdrag att tillsammans med Statens skolverk och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) ta fram ett metodstöd för skolväsendets förebyggande arbete mot skolattacker.

Vi delar däremot inte bedömningen att:

- CVE kan organiseras i en egen myndighet.

Statskontoret delar bedömningen om etablerade samverkansformer på lokal nivå

Statskontoret delar Skolsäkerhetsutredningens bedömning att etablerade samverkansformer på lokal nivå kan vara lämpliga för hantering av oro för skolattacker.

Statskontoret har tidigare pekat på att välfungerande samverkan på lokal och regional nivå är viktigt, såväl i det brottsförebyggande arbetet som i arbetet mot

våldsbejakande extremism.¹ Statskontorets rapporter visar också att förutsättningarna för samverkan mellan aktörer skiljer sig åt mellan kommuner. Skolattacker och oro för våldsbejakande extremism är dock mycket ovanligt och problemets omfattning skiljer sig starkt mellan kommunerna. Statskontoret delar därför utredningens bedömning att det är mer effektivt att utnyttja etablerade strukturer på lokal nivå i stället för att detaljstyra samverkansformer som enbart avser hantering av hot och oro för skolattacker.

Statskontoret tillstyrker att CVE ska utgöra en central stödfunktion vid hot och oro för skolattacker

Statskontoret tillstyrker förslaget om att CVE vid Brottsförebyggande rådet (Brå) ska utgöra en central stödfunktion med uppdrag att bidra med kunskapsstöd i individärenden till kommuner, myndigheter och andra aktörer som i sin verksamhet hanterar oro för att en eller flera individer ska genomföra en skolattack.

Utredningen visar att det våldsbejakande extremism ibland är ett motiv till skolattack, men i andra fall är det andra faktorer som motiverar gärningspersonen. Skolsäkerhetsutredningens förslag ligger i linje med Statskontorets tidigare bedömning. Statskontoret har tidigare pekat på att statens arbete mot våldsbejakande extremism bidrog till att öka samhällets motståndskraft mot våldsbejakande extremism, men att kommunerna har olika förutsättningar att hantera individärenden. Statskontoret menade att centret i det fortsatta arbetet bör vara uppmärksam på att kommuner som har problem med våldsbejakande extremism behöver få vägledning i hur de hanterar specifika situationer och individuella fall.

Statskontoret tillstyrker förslaget om uppdraget att ta fram ett metodstöd för skolväsendets förebyggande arbete

Statskontoret tillstyrker Skolsäkerhetsutredningens förslag om breddning av CVE:s uppdrag om metodstöd och informationsmaterial. Statskontoret tillstyrker också att materialet tas fram tillsammans med skolmyndigheterna.

I vår utvärdering av regeringens arbete mot våldsbejakande extremism drog Statskontoret slutsatsen att det behövs exempel på hur det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism kan vara en integrerad del av det lokala arbetet mot brott och våld, men också i det mer övergripande arbetet för social hållbarhet. Av Statskontorets utvärdering framgår också att några kommuner efterfrågar ett mer

¹ Statskontoret (2018:29) *Utvärdering av regeringens åtgärder mot våldsbejakande extremism*. Se även Statskontoret (2021:3) *Mäns våld mot kvinnor. En analys av myndigheternas arbete med den nationella strategin* och Statskontoret (2020:7) *Myndighetsanalys av Statens institutionsstyrelse*.



yrkesanpassat stöd. Skolmyndigheterna bör kunna bidra med en sådan integrering och yrkesanpassning. Statskontorets bedömning är att uppdraget bör formuleras så att myndigheterna ges goda möjligheter att tillsammans utforma metodstödet så som myndigheterna finner vara lämpligast.

Statskontoret delar inte bedömningen att CVE kan bli en egen myndighet

Statskontoret delar inte bedömningen att CVE:s uppdrag att ge stöd i individärenden kan vara ett skäl för att CVE ska organiseras i egen myndighet. Hanteringen av känsliga personuppgifter skulle visserligen begränsas i formell mening genom organisering i egen myndighet, men utredningen presenterar inte på ett tydligt sätt hur CVE:s verksamhet skulle bedrivas mer effektivt i en egen myndighet.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utrednings-chef Gabriel Brandström och utredare Henrik Segerpalm, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Henrik Segerpalm